

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Огнистий А.В.,

декан факультету фізичного виховання

Власюк Р.А.,

асистент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання

Закон України «Про вищу освіту» зараховує практичну підготовку студентів до основних форм організації освітнього процесу у вищій школі разом із навчальними заняттями, самостійною роботою та контрольними заходами. Практична підготовка «здійснюється шляхом проходження практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами вищої освіти договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку» [2].

Педагогічна практика у процесі професійної підготовки стає першим кроком на шляху засвоєння професії. Вона сприяє підвищенню педагогічної майстерності майбутніх учителів, забезпечує практичний досвід планування, організації та здійснення різних видів професійної педагогічної діяльності в умовах закладів освіти різного типу, сприяє професійній рефлексії, професійному саморозвитку та самореалізації студентів, становленню та розвитку в них професійно важливих якостей, забезпечує їх успішну професійну адаптацію [6].

Саме під час проходження педагогічної практики студенти можуть повноцінно реалізувати набутий досвід за роки навчання в університеті. Така діяльність є сполучною ланкою між теоретичною підготовкою студентів і їх самостійною роботою в закладах освіти. Вона зорієнтована на формування особистості майбутнього вчителя, застосування теоретичних знань у практичній діяльності, засвоєння педагогічних умінь, і аналіз сучасного педагогічного досвіду [4].

Метою педагогічної практики дослідники Шиян Б.М. [8], Огієнко М.М. [3], Худолій О.М. [7], Ячнюк О.Б. [5] визначають закріплення професійних умінь та навичок педагогічної діяльності, практичну підготовку студентів до педагогічної діяльності в реальних умовах навчальних закладів різного типу, створення системи, яка поєднує отримані студентом знання і уміння з навичками практичної роботи вчителя фізичної культури, вдосконалення професійної майстерності фахівця.

В умовах які постійно змінюються, де потрібно швидко реагувати на різні педагогічні ситуації, студентам найважче сконцентруватись і проявити свою майстерність. Щоб допомогти їм швидше пройти процес адаптації до проходження педагогічної практики ми вирішили звернути увагу на те, яких труднощів вони зазнають під час використання засобів гімнастики у навчальному процесі [1].

Нами було проведено опитування студентів факультету фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка і вчителів ЗОШ м. Тернополя. Думки респондентів розподілились наступним чином *табл. 1*.

Таблиця 1

Труднощі, що виникають у студентів у процесі використання засобів гімнастики під час проведення уроків фізичної культури

№ п.п.	Засоби гімнастики	Студенти (n-127)	Вчителі (n-361)
		%	%
1.	Проведення стройових	10%	33%
2.	Проведення ЗРВ	9%	22%
3.	Проведення прикладних	7%	29%
4.	Проведення вправ на приладах	32%	57%
5.	Проведення вправ художньої гімнастики	54%	52%
6.	Проведення вправ ритмічної гімнастики	30%	33%
7.	Проведення рухливих ігор і естафет	7%	11%
8.	Труднощів не виникало	9%	0%

Порівнюючи показники обох груп можна помітити, що відсоток у студентів по кожному із засобів гімнастики нижчий ніж у вчителів. На нашу думку причиною є те, що студенти у більшості випадків завжди оцінюють рівень своєї підготовки вище чим вчителі. Для прикладу труднощі у проведенні стройових вправ відчули 10% студентів, за опитуванням вчителів цей показник становить 33%. Близькі за значенням показники у використанні прикладних та ЗРВ вправ це 7% і 9% у студентів, 29% і 22% у педагогів. За іншими показниками дані приблизно однакові.

Додатково нами здійснювалось спостереження за студентами під час проходження практики які виявили, що більшість з них окрім іншого (див. табл. 1) зазнають труднощів у визначенні та виправленні помилок. На нашу думку це можна пояснити тим, що більшість вправ навчальної практики вони проводять з однокласниками, які достатньо технічно підготовлені і виконують вправи з меншою кількістю помилок. Також студенти зазнають складнощів в аналізі техніки вправ, в результаті чого вони помилок просто не помічають.

Ми вважаємо, що вивчення труднощів, які зустрічаються в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту дозволить нам, перш за все на якісно новому рівні сформулювати вимоги до їхньої діяльності і загалом їх підготовки у ЗВО.

Список використаних джерел

1. Власюк Р. А. “Диференційований підхід у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури”. Науковий часопис “Науково-педагогічні проблеми фізичної культури/фізична культура і спорт” НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. Том 1. Випуск 7 (33), 522 с.
2. Закон України “Про вищу освіту” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Огієнко М.М., Лисенко Л.Л. Наступність в педагогічній практиці й безперервність пошуку професійних компетентностей як основа зростання майбутнього вчителя фізичної культури. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2016. Вип. 139(1). С. 349–353.
4. Педагогічна практика в загальноосвітньому закладі. Методичні рекомендації для студентів II–IV курсу спеціальності 6.010201 Фізичне виховання. / Уклад.: В.М. Туманова, О.В. Гацко, Т.Г. Діба. Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 60 с.
5. Переддипломна та магістерська педагогічна практика студентів факультетів фізичного виховання та спорту : навч.-метод. посібник / Ю.Б. Ячнюк та ін. Чернівці: Рута, 2006. 144 с.
6. Проценко А.А. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики: автореф. Дис. канд. пед. наук: 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти”. Кропивницький, 2018. 20 с. Ісаєв І.Ф. та ін. Педагогіка: Навчальний посібник. 4-е изд., Стер. М. : Academia, 2005. 576 с.
7. Худолій О.М., Іващенко О.В. Педагогічна практика в школі. Теорія та методика фізичного виховання. 2011. № 10. С. 19–32.
8. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / Б. М. Шиян. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. Ч. 1. 272 с.